

danffe Rigsdags Side, medens en Forsatningslov for Islands særlige Anliggender var denne Forsamling vedkommende. I Betænkningen over dette Lovudkast, der afgaves den 26de August 1865, udtalte Althinget vel sin Glæde over de Grundsætninger, hvorpaa Lovudkastet var bygget, og sin Tak for det Tilbud om Althingets fremtidige besluttende Deeltagelse i Landets finantstuelle Anliggender, som indeholdtes i Udkastets §§ 1—4; men Thingets Fleertal (14) kom ikke bestomindre til det Resultat at fraraade, at Udkastet ophøiedes til Lov i den Form, hvori det forelaa, medens der dog ikke gaves nogen Antydning om, hvilke Ændringer i denne Form der attraaedes, og Thinget indstillede derhos med 17 Stemmer imod 4, at en Forsamling snarest muligt maatte blive sammenkaldt efter Valgloven af 28de September 1849, og at der for denne Forsamling maatte blive forelagt Udkast til en Forsatningsforandring, bygget paa de i Lovudkastet af 1865 §§ 1—4 indeholdte Grundsætninger. Forsamlingens Mindretal (10) udtalte det Haab, at denne Afstemning ikke maatte standse Sagens Fremme, uagtet den Fremgangsmaade, der var benyttet ved Afstemningen, formeentlig var urigtig, idet der ikke var blevet givet Thinget Leilighed til at afstemme om Lovudkastets enkelte Bestemmelser og de Ændringer, det nedatte Udvalg havde foreslaaet hertil.

Efter denne korte Oversigt over den islandske Forsatningssags Gang siden 1849 skal man hidfatte følgende Bemærkninger til Dplysning om Regeringens Dpfattelse deels af den Betydning, der maa tillægges forskjellige af de i det Foregaaende omtalte Begivenheder, forsaavidt de berøre Spørgsmaalet om Islands statsretlige Stilling, deels af dette Spørgsmaal overhovedet.

Da Kongen 1848 besluttede at opgive den ham hidtil tilkommende Enevoldsregering, der efter den i Island stedfundne Arvehyldning af 1662 og Kongeloven af 14de November 1665 utvivlsomt omfattede Island

ligesaa vel som Kongeriget Danmark, ffete dette af fri kongelig Magtfuldkommenhed. Egesom imidlertid den ifølge Lovgivningen om Provindstænder-Forsamlingerne med Hensyn til de under sammes Kompetence hørende Anliggender fornødne raadgivende Medvirkning fra disses Side fandt Sted for Kongerigets Vedkommende forinden Forsatningsforandringen, saaledes forbeholdtes, som ovenfor antydet, en tilsvarende Medvirkning for Islands Vedkommende, idet der med Hensyn til dette Lands særegne Forhold ingen endelig Afgjørelse skulde træffes, førend efterat Islænderne derover var hørte. Hermed var ethvert Hensyn fyldestgjort, der burde tages i Henhold til den gjældende Lovgivning om Althingets raadgivende Deeltagelse i Lovgivningen, idet denne jo nemlig ikke omfattede de Lovgivningsanliggender, som efter Forholdets Natur og den gjældende Forsatning vare fælles for Kongeriget Danmark og Island, saasom hvad der vedrørte den fælles Konge, den fælles Thronfølge, Land- og Søforsvarsvæsenet, Indfødsretten, Statsgjælden saavelsom Finantsvæsenet overhovedet o. s. v. Der kan derfor ikke reises nogen Tvivl om, at den under 5te Juni 1849 allerhøist stadfæstede Grundlov for Danmarks Rige med de Forandringer, som senere heri ere foretagne, ogsaa er gjældende for Island med Hensyn til alle de Anliggender, som indtil 1848 havde været fælles for hele Riget, og som vare unddragne Althingets raadgivende Medvirkning. Med Hensyn derimod til de for Island særlige Anliggender, som ifølge Forordningen af 8de Marts 1843 henhøre under Althingets Virkefreds („de Island udelukkende vedkommende Love og Foranstaltninger“, jfr. Forordningens Intimation), var Kongen bunden ved Bestemmelsen i denne Forordnings § 79. til, forinden han vilde tage nogen endelig Beslutning i saa Henseende, først at indhente Althingets Betænkning. Det var derfor i fuldkommen Dvereensstemmelse med Islands forfatningsmæssige Stilling, at Kongen i Reskriptet af 23de September 1848 gav det Tilfagn, at med Hensyn til disse Anliggender skulde ingen endelig Beslutning tages, førend efterat Islænderne i en egen Forsamling i Landet derover vare hørte, og det var